

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра Соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№89817102018

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Соціальне забезпечення населення

(назва дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності

231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми

231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності)

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення населення» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньої програмою Соціальна робота

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Гунько С. О.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Смолук І. О.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 2 від 18. 09. 2018 р.

Завідувач кафедри:

Гусак П. М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи протокол № 2 від 18. 09. 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Антонюк В. З.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота Соціальна робота Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>150/ 5</u>		Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>4</u>
ІНДЗ: немає		Лекції <u>20</u> год.
		Практичні <u>32</u> год.
		Самостійна робота <u>88</u> год.
	Консультації <u>10</u> год.	
	Форма контролю: екзамен	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Загострення соціальних проблем у зв'язку з переходом до ринкової економіки обумовлюють необхідність пошуку оптимальної системи державних засобів забезпечення соціальних прав людини і громадянина в Україні. Організація належного функціонування системи соціального забезпечення в Україні, удосконалення засобів і механізмів регулювання відносин у сфері соціального забезпечення залишається актуальним завданням для держави. У зв'язку з цим постає нагальна необхідність у підготовці кваліфікованих фахівців, які зможуть забезпечити як належну роботу системи органів соціального забезпечення, так і захист прав і законних інтересів своїх клієнтів. З огляду на це вивчення майбутніми фахівцями в галузі соціальної роботи навчальної дисципліни «Соціальне забезпечення населення» має вагомое значення для їхньої подальшої професійної діяльності.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

У результаті вивчення курсу «Соціальне забезпечення населення» в студентів мають бути сформовані такі **компетенції**:

Загальні, які проявляються у здатності:

1. Абстрактно мислити, аналізувати, застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК 1).
2. Розуміти предметну область та професійну діяльність (ЗК 2).
3. Виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 6).
4. Приймати обґрунтовані рішення, працювати в команді (ЗК 7).
5. Демонструвати навички міжособистісної взаємодії (ЗК 8).

Фахові, які проявляються у здатності:

1. Аналізувати існуючу нормативно-правову базу стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення (ФК 3).
2. Попереджувати соціальні ризики, складні життєві обставини, запобігати та вирішувати соціальні конфлікти (ФК 5).
3. Розуміти організацію та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб (ФК 6).
4. Оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів (ФК 8).
5. Розробляти шляхи подолання проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення (ФК 9).
6. Надавати допомогу та підтримку клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей (ФК 10).

7. Сприяти підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах (ФК 19).

8. Аналізувати життєве поле окремих осіб і малих груп людей, властивих їм індивідуальних негараздів та соціальних проблем, а також способи і шляхи їх розв'язання (ФК 21).

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального забезпечення населення					
Тема 1. Соціальне забезпечення як базова категорія соціальної держави, соціальної політики	10	2	2	4	2
Тема 2. Організаційно-правові форми соціального забезпечення	10	2	2	6	–
Тема 3. Державні соціальні стандарти і державні соціальні гарантії	12	2	2	6	2
Тема 4. Соціальні ризики як підстава виникнення права на соціальне забезпечення	8	2	2	4	–
Тема 5. Система державних органів та їхні функції щодо соціального забезпечення	4	–	2	2	–
Разом за модулем 1	44	8	10	22	4
Змістовий модуль 2. Пенсійне забезпечення та державна соціальна підтримка населення					
Тема 6. Пенсійне забезпечення в Україні.	20	2	4	12	2
Тема 7. Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	20	2	4	12	2
Тема 8. Недержавне пенсійне забезпечення	20	2	4	12	2
Тема 9. Система страхових допомог за законодавством України. Державні допомоги	16	2	4	10	–
Тема 10. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення	16	2	4	10	–
Тема 11. Соціальне обслуговування	14	2	2	10	–
Разом за модулем 2	106	12	22	66	6
Всього годин	150	20	32	88	10

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Письмово сформулювати визначення та з'ясувати співвідношення понять «соціальний захист», «соціальна політика», «соціальне забезпечення», «соціальне страхування».

2. Представити у вигляді структурно-логічної схеми компоненти, які об'єднує в одне ціле організаційно-правова форма соціального забезпечення.

3. Виділити та проаналізувати ознаки організаційно-правових форм соціального забезпечення.

4. Виділити та проаналізувати види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.

5. Розкрити сутність та особливості нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

6. Побудувати структурно-логічну схему «Порядок надання допомоги по безробіттю».

7. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянин К. був зареєстрований як безробітний і отримував допомогу по безробіттю. 21 травня 2014 р. йому видали направлення на роботу, а 4 червня Жовтяк прийшов на чергову перереєстрацію як безробітний і пояснив, що не зміг з'явитися на переговори щодо працевлаштування, оскільки погано себе почував. До лікаря він не звертався, тому що був впевнений, що скоро видужає. Державна служба зайнятості скоротила виплату допомоги по безробіттю на термін 60 днів. Назвіть умови призначення допомоги по безробіттю. У яких випадках виплата допомоги по безробіттю скорочується? Чи законне рішення Державної служби зайнятості?

8. Розробити структурно-логічну схему «Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності».

9. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянка Н. працює продавцем у магазині. З 27 лютого 2017 р. до 6 березня 2017 р. вона була відсутня на роботі у зв'язку із хворобою, про що принесла довідку від лікаря приватної поліклініки. Розглянувши цю довідку, комісія із соціального страхування відмовила їй у призначенні допомоги в разі тимчасової непрацездатності. Чи правомірна відмова? Який порядок підтвердження тимчасової непрацездатності особи?

10. Розробити структурно-логічну схему «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві».

11. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Із громадянином А., який працював на заводі стався нещасний випадок. У березні 2015 р. він звернувся до МСЕК для встановлення групи інвалідності. Таку інвалідність йому було встановлено. Наступний термін переосвідчення був визначений на березень 2017 р. Громадянин А. у березні 2017 р. на переосвідчення не з'явився, оскільки в грудні 2016 р. йому виповнилося 60 років і він вважав, що інвалідність його стала безстроковою. На який термін встановлюється інвалідність? Які наслідки нез'явлення громадянина на переосвідчення МСЕК у встановлений термін? В яких випадках інвалідність встановлюється безстроково?

12. Охарактеризувати види соціального забезпечення, які реалізуються в разі недостатності засобів до існування та понесення додаткових витрат з індивідуальних і колективних недержавних соціальних фондів (недержавне соціальне забезпечення).

13. Охарактеризувати види особистих заощаджень на «старість».

14. Розкрити сутність та особливості недержавного пенсійного забезпечення.

15. Розкрити сутність та особливості особистого страхування.

16. Охарактеризувати систему надання соціальних пільг та гарантій працівникам, які може передбачати соціальний пакет підприємства (установи, організації).

17. Розкрити сутність та особливості укладання договору довічного утримання (догляду).

18. Розкрити сутність та особливості надання видів матеріальної допомоги непрацездатним членам сім'ї.

19. Обґрунтуйте сутність державних соціальних стандартів, їхніх компонентів, виділіть основні риси.

20. Проведіть класифікацію соціальних нормативів.

21. Представте у вигляді структурної схеми, компонентами якої виступають вартісні величини структуру прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення.

22. Проаналізуйте відповідність передбачених Постановою Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 780 "Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення" наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг

запитає життєдіяльності особистості в сучасних умовах.

23. Проведіть класифікацію державних соціальних стандартів та нормативів у сфері соціального обслуговування та надання соціальних послуг.

24. Представте у вигляді структурно-логічної схеми систему державних соціальних гарантій.

25. Розробити структурно-логічну схему «Види соціальних ризиків».

26. Письмово обґрунтувати, які соціальні ризики є страховими та/або нестраховими.

27. Письмово сформулювати ознаки поняття «соціальний ризик».

28. Обґрунтувати поняття і види страхового стажу, порядок встановлення страхового стажу, порядок обчислення і підтвердження страхового стажу.

29. Розв'яжіть ситуаційну задачу: З 2009 р. по 2011 р. громадянин К. працював столяром на фабриці за договором підряду. У зазначений період страхові внески до Пенсійного фонду України сплачувалися. Чи зараховується вказана робота до страхового стажу і якими документами це можна підтвердити? Як можна підтвердити страховий стаж, якщо немає трудової книжки чи відповідних записів у ній?

30. Письмово розкрийте загальний порядок обчислення, призначення, перерахунку та виплати пенсій.

31. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянин А. пішов на пенсію в червні 2017 р. Пенсію йому було обчислено із середнього заробітку за останні 24 місяці за основним місцем роботи. В 2016 р. він, крім основної роботи, працював за сумісництвом на іншому підприємстві. Крім того, у березні 2016 р. йому було виплачено дивіденди за акціями ВАТ, а в січні – березні 2017 р. він перебував у відрядженні в Італії й отримував добові. У цей період громадянин А. сплачував аліменти на двох дітей. Які з названих сум повинні враховуватись при обчисленні середнього заробітку для призначення пенсії? Обчисліть розмір пенсії громадянина А.

32. Розкрийте порядок обчислення розміру пенсій за віком.

33. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянка Д. народила і виховала до 8 років чотирьох дітей, п'яту дитину від першого шлюбу чоловіка удочерила у віці 6 років, що підтверджується рішенням суду. До народження дітей Д. працювала на роботах за Списком №2 протягом 10 років. З якого віку вона матиме право на пенсію?

34. Розкрийте порядок та особливості процедури призначення пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі.

35. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Із заявою про призначення пенсії у разі інвалідності звернувся непрацюючий інвалід II групи у віці 36 років. Причина інвалідності – загальне захворювання. Стаж роботи – 10 років і 2 роки строкової військової служби. Середній заробіток – 2600 грн. Дружина перебуває у відпустці у зв'язку з доглядом за дитиною до 3 років. Старша дочка навчається в іншому місті та отримує стипендію. Визначте право на пенсію та її розмір.

36. Розкрийте порядок та особливості процедури призначення та виплати пенсії в разі втрати годувальника.

37. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Чи є підстави для продовження виплати пенсії в разі втрати годувальника утриманням, які досягли 18-річного віку і навчаються: – на заочному відділенні навчального закладу (не працює); – на платному підготовчому відділенні ВНЗ; – у комерційному коледжі (стипендії не отримують, самі платять за навчання); – у госпрозрахункових групах державних навчальних закладів (стипендією не забезпечуються).

38. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

39. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянин М. звернувся до районного відділу праці та соціального захисту із заявою про призначення його сім'ї допомоги як малозабезпечених. Із довідки про склад сім'ї видно, що сім'я складається з чотирьох осіб: подружжя Мукав'яних, а також двоє неповнолітніх дітей віком 4 і 7 років. Громадянин М. зареєстрований у центрі зайнятості як безробітний і отримує допомогу в разі безробіття у розмірі 560 грн. Його дружина є інвалідом II групи, не працює, отримує пенсію 1400 грн. Хто має право на допомогу малозабезпеченим сім'ям? Обчисліть розмір допомоги сім'ї.

40. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію та інвалідам.

41. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Громадянин С., який є інвалідом І групи з дитинства внаслідок загального захворювання, звернувся за призначенням йому державної допомоги як інваліду з дитинства. В управлінні праці та соціального захисту йому відмовили у призначенні допомоги, мотивуючи це тим, що він вже отримує пенсію у зв'язку з інвалідністю, а також надбавку до неї. Куди можна оскаржити відмову управління праці та соціального захисту в наданні допомоги? Чи має С. право на державну допомогу як інвалід із дитинства? Обчисліть розмір виплат, які можуть виплачуватись С., якщо таку допомогу буде призначено.

42. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

43. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Жінка 30-ти років останній рік працювала за договором підряду з підприємством. Внески до фондів соціального страхування не сплачувала. На даний час не працює. Одружена, знаходиться на утриманні чоловіка. Загальний страховий стаж 6 років. Вагітна. Чи має вона право на страхову допомогу по вагітності?

44. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної одноразової допомоги при народженні дитини.

45. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Жінці, яка усиновила дитину з пологового будинку, в районному управлінні праці та соціального захисту відмовили у призначенні допомоги у зв'язку з народженням дитини на тій підставі, що серед поданих жінкою документів медична довідка про взяття її на облік по вагітності відсутня. Чи правомірна відмова? Чи можна оскаржити таку відмову? Якщо відмова неправомірна, хто і до якого виду відповідальності може бути притягнутий?

46. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

47. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги на дітей, які перебувають під опікою і піклуванням.

48. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги на дітей одиноким матерям.

49. Розкрийте умови та порядок призначення державної соціальної допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства.

50. Розкрийте умови та порядок призначення субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.

51. Охарактеризуйте систему медико-реабілітаційних, транспортних, житлових, побутових, трудових пільг, яка діє в Україні.

52. Охарактеризуйте систему соціальних пільг інвалідам.

53. Охарактеризуйте систему соціальних пільг ветеранам праці.

54. Охарактеризуйте систему соціальних пільг особам похилого віку,

55. Охарактеризуйте систему соціальних пільг ветеранам війни.

56. Охарактеризуйте систему соціальних пільг особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань.

57. Охарактеризуйте систему соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

58. Охарактеризуйте систему соціального захисту біженців.

59. Охарактеризуйте систему соціального захисту жертв політичних репресій.

60. Побудувати структурно-логічну схему «Види соціальних послуг».

61. Розв'яжіть ситуаційну задачу: Подружжя В. звернулося до районного управління праці та соціального захисту населення із заявою про прийняття їх на обслуговування у територіальному центрі надання соціальних послуг. При розгляді заяви виявилось, що в них є діти у Київській області, але через те, що проживають далеко і працюють, не можуть здійснювати за ними догляд. Начальник відділу прийому громадян пояснив, що управління може укласти договір про надання соціальних послуг на умовах повного відшкодування їхньої

вартості. Який існує порядок прийняття на обслуговування у територіальному центрі надання соціальних послуг? В яких випадках громадяни приймаються на обслуговування безплатно? Чи правомірні дії працівників управління праці та соціального захисту населення?

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 3

Поточний контроль (мах = 40 балів)											Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1					Модуль 2						Модуль 3		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	30	30	100
2	2	4	2	2	6	6	4	4	4	4			

Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Державний класифікатор соціальних стандартів і нормативів: наказ Мінпраці та соцполітики України від 17 червня 2002 року № 293. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/v0293203-02>.

2. Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1232 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94. – Ст. 3426 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1232-2011-%D0%BF>

3. Загальна декларація прав людини // Права людини. Міжнародні договори України. Декларація. Документи. – К. : Наук. думка, 1992. – С.18–24.

4. Законодавство України про соціальне забезпечення // Бюл. Законодавства і юрид. практики України. – 2004. – № 10. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 432 с.

5. Кваліфікаційні вимоги до членів рад недержавних пенсійних фондів та фондів з питань адміністрування недержавних пенсійних фондів: Розпорядження Держкомісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 27.11.2003 р. №137 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 52. – Ст. 2838.

6. Конвенція МОП № 102 «Про мінімальні норми соціального забезпечення». Ратифікована Верховною Радою України 16 березня 2016 р.

7. Конституція України від 28.06. 1996 р., № 254 к/ 96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

8. Методика обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги: затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства фінансів України, Державного комітету

статистики України, Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 15.11.2001 р. № 486/202/524/455/3370 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 6. – Ст. 272 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0112-02>.

9. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січня 1998 року. № 16/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 23. – Ст. 121 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-вр>.

10. Перелік професійних захворювань: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 р. № 1662 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – Ст. 1940 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1662-2000-%D0%BF>

11. Питання запровадження обмежень на проведення перевірок державними інспекціями та іншими контролюючими органами: постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 408 // Офіційний вісник України. – 2014.– № 72. – Ст. 2031.

12. Питання медико-соціальної експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. – 2009.– № 95. – Ст. 3265.

13. Положення про медико-соціальну експертизу: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 95. – Ст. 3265 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF>

14. Положення про Міністерство соціальної політики України: Указ Президента України від 17.06.2015 № 423 // Офіційний вісник України. – 2011.– № 29. – Ст. 1227.

15. Положення про Міністерство соціальної політики України: Указ Президента України від 17.06.2015 № 423 // Офіційний вісник України. – 2011.– № 29. – Ст. 1227.

16. Положення про оприлюднення інформації про діяльність недержавного пенсійного фонду: Розпорядження Держкомісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 16.12.2004 р. № 3100 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 52. – Ч.2. – Ст. 3485.

17. Положення про оприлюднення страховиками інформації щодо договорів страхування, укладених у системі недержавного пенсійного забезпечення: Розпорядження Держкомісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 15.02.2007 р. №6817 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 17. – Ст. 680.

18. Положення про Пенсійний фонд України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 384 // Офіційний вісник України. – 2011.– № 29. – Ст. 1223.

19. Положення про погодження статуту недержавного пенсійного фонду та реєстрацію пенсійних схем: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України від 18.07.2013 р. № 2362 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 79. – Ст. 2944.

20. Положення про порядок, умови та критерії встановлення інвалідності: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 95. – Ст. 3265 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF>

21. Положення про реєстр саморегульованих організацій фінансових установ: Розпорядження Держкомісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.07.2005 р. № 4380 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 33. – Ст. 2003.

22. Положенням про Пенсійний фонд України: Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 384 // Офіційний вісник України. – 2011.– № 29. – Ст. 1223.

23. Порядок видачі медичного висновку про дитину-інваліда віком до 18 років: затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.12.2001 р. № 482 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 3. – Ст. 105 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0011-02>

24. Порядок встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків: затв. наказом Міністерства охорони

здоров'я України від 05.06.2012 р. № 420 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 71. – Ст. 2887 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1387-12>

25. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 5. – Ст. 30.

26. Про безплатний проїзд пенсіонерів на транспорті загального користування: постанова Кабінету Міністрів України від 17.05.1993 р. № 354 // Голос України. – 1993. – 19 травня. – № 91.

27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення: Закон України від 02.03.2015 р. № 213-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 22. – Ст. 145 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/213-19>.

28. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 № 448/96 ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 51. – Ст. 292.

29. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2017-III // Відомості Верховної Ради УРСР. – 2000. – № 48. – Ст. 409 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.

30. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21 листопада 1992 року № 2811-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 5. – Ст. 21 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.

31. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 5. – Ст. 21.

32. Про державну службу: Закон України від 20.12.2015 р. № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43.

33. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 1 червня 2000 року. № 1768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 35. – Ст. 290 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>.

34. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 № 1768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 35. – Ст. 290.

35. Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю : Закон України від 16 листопада 2000 року. № 2109-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 1. – Ст. 2 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>.

36. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам: Закон України від 18.05.2004 № 1727-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 33–34. – Ст. 404.

37. Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю : Закон України від 18 травня 2004 року № 1727-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 33-34. – Ст. 404 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1727-15>. 2004 р.

38. Про жертви нацистських переслідувань: Закон України від 23.03.2000 р. № 1584- III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 182.

39. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1.

40. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 49. – Ст. 376 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.

41. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 46. – Ст. 403.

42. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46. – Ст. 46 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>.

43. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 2 березня 2000 року № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 22. – Ст. 171 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>.

44. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46. – Ст. 403.

45. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 9. – Ст. 79.

46. Про затвердження Інструкції про застосування переліку професійних захворювань: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.12.2000 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 5. – Ст. 199.

47. Про затвердження Інструкції про організацію санаторно-курортного лікування, медичної та медико-психологічної реабілітації у Збройних Силах України: наказ Міністерства оборони України від 04.11.2016 р. № 591 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 100. – Ст. 3266.

48. Про затвердження Інструкції про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до Пенсійного фонду України: Постанова Пенсійного фонду України від 19.12.2003 р. № 21-1 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3. – Ст. 148.

49. Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму : наказ Мінпраці, Мінекономіки, Держкомстату від 03.02.2017 № 178/147/31. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-17#n9>

50. Про затвердження Методики комплексної оцінки бідності: спільний наказ Мінсоцполітики, Мінекономіки, Мінфіну, Держстатистики України, НАН України від 18.05.2017 № 827/403/507/113/232. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0728-17>.

51. Про затвердження методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення: спільний наказ Мінсоцполітики, Мінекономіки, Мінфіну, Держстатистики, НАН України від 01.09.2017 № 1396/1272/730/243/528. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-17#n8>.

52. Про затвердження методичних рекомендацій з проведення моніторингу та оцінки якості соціальних послуг: наказ Міністерства соціальної політики України від 27 грудня 2013 року № 904. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0904739-13>

53. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення положень про структурні підрозділи соціального захисту населення місцевих державних адміністрацій: Наказ Міністерства соціальної політики України від 26.11.2012 р. №741 // [Електронний ресурс]. – режим доступу: – <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-z-rozroblennja-pdoc124659.html>.

54. Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення: постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 року № 780 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 89. – Ст. 2916. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-p>.

55. Про затвердження переліку професійних захворювань: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2000 р. № 1662 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – Ст. 1940.

56. Про затвердження Положення про забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації потерпілих унаслідок нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання: Постанова Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань від 25.03.2008 р. № 23 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 46. – Ст. 1502.

57. Про затвердження Положення про Фонд соціального захисту інвалідів: Наказ Міністерства соціальної політики України від 14.04. 2011р. № 129 // Офіційний вісник України. – 2011.– № 34. – Ст. 1413.

58. Про затвердження Порядку виплати грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян: постанова Кабінету Міністрів України від 17.06.2004 р. № 785 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 24. – Ст. 1598.

59. Про затвердження Порядку надання допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 № 99 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 8. – Ст. 306.

60. Про затвердження Порядку реєстрації місця проживання та місця перебування фізичних осіб в Україні та зразків необхідних для цього документів: Наказ МВС України від 22.11.2012 № 1077 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 99. – Ст. 4026.

61. Про затвердження Типового положення про молодіжне відділення дитячого будинку-інтернату: наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 02.04.2008 р. № 173 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 56. – Ст. 1893.

62. Про затвердження Типового положення про психоневрологічний інтернат: постанова Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 957 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 101. – Ст. 3308.

63. Про затвердження Типового положення про спеціальний будинок інтернат: наказ Міністерства соціальної політики України від 09.11.2011 р. № 432 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 96. – Ст. 3507.

64. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 2. – Ст. 11.

65. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 9 липня 2003 року № 1057-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47. – Ст. 372 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.

66. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. № 1057-IX // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 47. – Ст. 372.

67. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. № 875-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 21. – Ст. 252 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/875-12_29.

68. Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні: Закон України від 16.12.1993 № 3721-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 4. – Ст. 18.

69. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України від 01.06.2000 № 1767-II // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 35. – Ст. 289.

70. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09.04.1992 № 2262-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 29. – Ст. 399.

71. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 № 1788-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 3. – Ст. 10.

72. Про підвищення престижності шахтарської праці: Закон України від 02.09.2008 р. № 345-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 42. – Ст. 293.

73. Про проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення: постанова Кабінету Міністрів України від 20 червня 2012 року № 554 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 47. – Ст. 1839. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2012-п/card5>.

74. Про прожитковий мінімум : Закон України від 15 липня 1999 року № 966-XIV // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1999. – № 38. – Ст. 348 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>.

75. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697- VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2–3. – Ст. 12.

76. Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні: Закон України від 17.04.1991 р. № 962- XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 22. – Ст. 262.

77. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України від 6.10.2005 р. № 2961-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 2. – Ст. 36 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.

78. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 № 2011-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 15. – Ст. 190.

79. Про соціальні послуги : Закон України від 19 червня 2003 року № 966-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 45. – Ст. 358 / Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

80. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993 р. № 3551- XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 45. – Ст. 425.

81. Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист: Закон України від 24.03.1998 № 203/ 98ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 40. – Ст. 249.

82. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 28.02.1991 № 796-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 16. – Ст. 200.

83. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 18. – Ст. 78.

84. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 31. – Ст. 545.

85. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2000 № 2664-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 1.

86. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31. – Ст. 268.

Навчальна література

1. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення [Текст] : монографія / [Чанишева Г. І. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України Г. І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Фенікс, 2015. – 328 с.

2. Ананко С. Призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям / С. Ананко // Юридичний журнал. – 2008. – № 7–8. – С. 149–152.

3. Андріїв В. В. Страхіві допомоги у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування / В. В. Андріїв // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – № 2. – С. 199–201.

4. Аркатов Я. А. Основні суттєві ознаки загальнообов'язкового державного медичного страхування / Я. А. Аркатов // Право та інновації. – 2014. – № 4(8). – С.142-147.

5. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навч. посіб. / М. Д. Бойко. – К.: Олан, 2004. – С. 30–49.

6. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України : навч. посібник / Н. Б. Болотіна – К. : Знання, 2008. – С.165-218.

7. Бондарчук М. І. Правова природа правовідносин у сфері соціального забезпечення / М. І. Бондарчук // Наук. вісн. Чернівецьк. ун-ту: Правознавство. – Чернівці: Рута. 2003. – Вип. 180. – С. 78–81.
8. Бориченко К. В. Поняття та ознаки додаткового соціального захисту як організаційно-правової форми соціального захисту / К. В. Бориченко [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/2999/>
9. Бориченко К. В. Соціальний захист сімей із дітьми за законодавством України: автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.05 / К. В. Бориченко. – Одеса, 2015. – 20 с.
10. Бурак В. Я., Синчук С. М. Право соціального забезпечення України: Курс лекцій для студентів. / В. Я. Бурак, С. М. Синчук. – 2-ге вид. – Л. : ЛНУ, 2003. – С. 10–12.
11. Вапнярчук Н. М. Пільга як одна з форм системи соціального забезпечення / Н. М. Вапнярчук // Право і суспільство. – 2015. – № 3, ч.3. – С. 97-101.
12. Герасимів Т. З. Принципи права соціального забезпечення України / Т. З. Герасимів – Дрогобич : Вид. фірма «Відродження», 2002. – 128 с.
13. Головощенко О. С. Європейський соціальний простір: проблеми формування / О. С. Головощенко, М. Г. Окладна // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 3. – С 12-14.
14. Гуменюк І. Соціальна ринкова система соціального страхування : напрямки реформування та проблеми законодавчого забезпечення / І. Гуменюк [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2750>.
15. Дригваль Н. П. Роль держави у формуванні системи недержавного пенсійного забезпечення / Н. П. Дригваль // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ: Науково-теоретичний журнал. – Луганськ: Луганський державний університет внутрішніх справ, 2007. – Вип. 2. – С. 47–55.
16. Ждан М. Щодо поняття та класифікації принципів права соціального забезпечення в Україні / М. Ждан // Юридична Україна. – 2005. – № 1. – С. 33–37.
17. Жернаков В. В. Викладання права соціального забезпечення в умовах реформування законодавства у соціальній сфері / В. В. Жернаков // Проблеми вдосконалення правового регулювання місцевого самоврядування: Матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 4–5 груд. 2001 р.). – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2002. – С. 288–290.
18. Ільчук Л. І. Світовий досвід моделей соціальної політики та їх можливість використання в Україні / Л. І. Ільчук // [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://ipzn.org.ua/svitovyyj-dosvid-modelej-sotsialnoyi-polityky-ta-yih-mozhlyvist-vykorystannya-v-ukrayini/>.
19. Кайтанський О. С. Організаційно-правові форми соціального захисту молоді в Україні / О. С. Кайтанський // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. – 2015. – Вип. 5, Т.2. – С 37-41.
20. Кісс С. В. Сутність поняття та основні ознаки соціальної держави / С. В. Кісс // Право і суспільство. – 2015. – № 4. – Ч.4. – С. 22-27.
21. Козак З. Міжнародна гармонізація та координація законодавства з соціального забезпечення / З. Козак // Бюл. нац. служби посередництва і примирення. – 2005. – № 11. – С. 54–56.
22. Колосовська І. Сучасні підходи до реформування соціальної політики держави як регулятора розвитку соціальної сфери / І. Колосовська // Ефективність державного управління. Зб.наук.праць. – 2015. – Вип. 43. – С 152-158.
23. Коробенко Н. П. Генезис пенсійних правовідносин у праві соціального забезпечення / Н. П. Коробенко // Часопис Київ. ун-ту права. – 2006. – № 1. – С. 116–121.
24. Кравченко М. Чинники уповільненої дії пенсійного забезпечення українців / М. Кравченко // Збірник наукових праць НАДУ при Президентіві України. – 2005. № 1. – С. 431–438.

25. Кравчук Т. В. Правові проблеми регулювання пенсійного забезпечення в Україні та деяких країнах СНД у разі втрати годувальника / Т. В. Кравчук // *Правова держава: Щорічник наук. праць*. – Вип. 16. – К.: ІДП НАН України, 2005. – С. 623–629.
26. Кузьменко С. Г. Аналіз сучасних форм соціального захисту населення / С. Г. Кузьменко // *Університетські наукові записки*. – 2012. – № 3(43). – С. 419–426.
27. Лупина О. М. Організаційно-правові форми соціального забезпечення громадян у зв'язку з хворобою / О. М. Лупина // *Право і безпека*. – 2013. – № 1(48). – С. 167–172.
28. Момотюк Д. Є. Роль недержавних пенсійних фондів у системі пенсійного забезпечення / Л. Є. Момотюк // *Фінанси України*. – 2006. – № 5. – С. 71–77.
29. Морозова О. Міжнародні стандарти побудови пенсійної системи / О. Морозова // *Вісник Пенсійного фонду України*. – 2004. – № 12. – С. 17–19.
30. Нижник Н. Р., Гуменюк І. О. Право на соціальний захист в контексті соціальної держави / Н. Р. Нижник, І. О. Гуменюк // *Юридичний вісник*. – 2012. – № 3(24). – С. 38–41.
31. Новосільська Т. В. Прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт / Т. В. Новосільська // *Вісник соціально-економічних досліджень*. – 2013. – Вип. 3(50). – Ч. 2. – С. 175–181.
32. Орел М. Виплати із системи недержавного пенсійного забезпечення: ризики виправдані / М. Орел // *Пенсійний кур'єр*. – 2005. – № 14. – С. 2.
33. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні : аналіт. доп. / О. О. Кочемировська, О. М. Пищуліна. – К. : НІСД, 2012. – 88 с.
34. Павлова Л. О. Політико-економічний аналіз системи соціального захисту населення в Україні. Дис... канд. екон. наук, спец. 08.00.0, Львів 2015. – 230 с.
35. Пищуліна О. М. Історична ретроспектива та сутність поняття «соціальна держава» / О. М. Пищуліна // *Стратегічні пріоритети*. – 2009. – № 3 (12). – С. 136–142.
36. Піддубна М. М. Суть і значення соціального забезпечення у побудові соціальної держави / М. М. Піддубна, О. І. Кисельова // *Діяльність органів публічної влади щодо забезпечення стабільності та безпеки суспільства: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 21–22 травня 2015 р.)*. – Суми : СДУ, 2015. – С. 216–219.
37. Підлипна Р. П. До питання формування державної політики у сфері соціального захисту населення / Р. П. Підлипна // *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка*. – 2015. – Вип. 2 (4) ч. 2. – С. 35–40.
38. Пономаренко О. М. Правове регулювання соціального забезпечення допомогою у зв'язку з народженням та вихованням дитини: / О. М. Пономаренко. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – Х. 2005. – 20 с.
39. *Право соціального забезпечення в Україні [Текст] : підручник / [О. М. Ярошенко та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук О. М. Ярошенка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2015. – 455 с.*
40. *Право соціального забезпечення в Україні: підручник / Т. А. Занфірова, М. І. Іншин, С. М. Прилипко та ін.; за заг. ред. Т. А. Занфірової, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенка. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – Х. : ФІНН, 2012. – 640 с.*
41. *Право соціального забезпечення України [Текст] : підручник / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – 4-те вид., перероб. і допов. – Київ : Ін Юре, 2014. – 476 с.*
42. *Право соціального забезпечення: навч. посіб. / авт.: С. М. Прилипко, Г. С. Гончарова, В. В. Юровська, О. О. Конопельцева; за заг. ред. В. В. Жернакова. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2013. – 126 с.*
43. *Правові проблеми трудового та пенсійного законодавства України в контексті євроінтеграції: монографія / [Н. М. Хуторян, Я. В. Сімутіна, М. М. Шумило та ін.; відповід. ред. Н. М. Хуторян]. – К.: Ніка-Центр, 2017. – 256 с.*
44. *Прилипко С. М. Деякі питання щодо змісту конвенції Міжнародної організації праці № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення / С. М. Прилипко // Пробл. Законності: Респ. Між від. Наук. зб. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2001. – Вип. 48. – С. 91–96.*

45. Прилипко С. М. Конвенції та рекомендації Міжнародної організації праці як джерела права соціального забезпечення /С. М. Прилипко // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. – № 2 (17): У 2-х ч. – Ч. 2: - Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2003. – С. 219–225.
46. Прилипко С. М. Проблеми теорії права соціального забезпечення : монографія / С. М. Прилипко / Х. : ПП «Берека-Нова», 2006. – С. 191-233.
47. Реформування соціальної політики в Україні: проблеми та перспективи : навч.-наук. видання /авт. кол. В. А. Скуратівський, В. П. Трощинський, П. К. Ситник та ін.; за заг. ред. В. А. Скуратівського, В. П. Трощинського. – К.; Львів : НАДУ, 2012. – 368 с.
48. Синчук С. М. Гарантування гідного рівня життя особи у сфері соціального забезпечення/ С. М. Синчук // Вісник Львів. ун-ту. – Серія Юридична. – 2011. – Вип. 52. – С. 234-242.
49. Синчук С. М. Щодо проблеми спеціальної працездатності у правовідносинах соціального забезпечення / С. М. Синчук // Правове регулювання відносин у сфері праці і соціального забезпечення: проблеми і перспективи розвитку: тези доповідей і наук. повідомлень учасників VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 3–4 жовт. 2014 р.) / за ред.. В. В. Жернакова. – Х.: Право, 2014. – С.335–338.
50. Сирота І. М. Право соціального забезпечення в Україні: Підручник / І. М. Сирота. – Х.: Одісей, 2001. – С. 38–53.
51. Смолярова М. Л. Право соціального захисту : практикум / М. Л. Смолярова. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. – 144 с.
52. Сокол М. В. Прожитковий мінімум та його значення у формуванні якісної системи соціальних стандартів / М. В. Сокол // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 841-846.
53. Соціальна політика в Україні : реалії та перспективи оновлення :монографія / Кол. авт. За ред. В. Г. Никифоренка // МОН України. Одес. нац. екон. у-т, Одеса, 2015. – 363 с.
54. Стаховська Н. М. Поняття та особливості правовідносин у сфері соціального забезпечення / Н. М. Стаховська // Вісник: Юрид. науки. – К.: Київ. Держ. Ун-т, 2000. – Вип.40. – С. 55–63.
55. Сташків Б. І. Вступ до права соціального забезпечення : навч. посібник / Б. І. Сташків. – Чернігів : РВК «Десна», 2014. – С. 5-62.
56. Сташків Б. І. Теорія права соціального забезпечення: навч. посібник / Б. І. Сташків. – К.: Знання, 2005. – 405 с.
57. Стрепко В. Л. Про види допомог за правом соціального забезпечення /В. Л. Стрепко // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. № 4. – С. 190-192.
58. Тарасенко В. С. Деякі особливості визначення прожиткового мінімуму для дітей / В. С. Тарасенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – Серія Юридичні науки. – Вип. 5. – Ч.2. – 2015. – С.63-66.
59. Тищенко О. В. Право соціального забезпечення України: теоретичні та практичні проблеми формування і розвитку галузі: монографія / О. В. Тищенко. – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. – 394 с.
60. Федорова А. Л. Зобов'язання України за Європейською хартією (переглянутою): юридичні наслідки в разі невиконання / А. Л. Федорова // Наукові записки. – Том 168. Юридичні науки. – 2015. – С. 77-81.
61. Хомич І. Ю. Особливості соціальної допомоги як форми соціального забезпечення населення України / І. Ю. Хомич // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 717-724.
62. Чутчева О. Г. Щодо визначення соціальних стандартів : проблеми теорії та практики / О. Г. Чутчева // Держава і право. – Серія Юридичні і політичні науки. – Вип. 48. – С. 339-344.
63. Шевчук В. М. Правове регулювання економічного обґрунтування розміру прожиткового мінімуму / В. М. Шевчук // Правова держава. – 2012. – № 14. – С.206-211.
64. Шумна Л. П. Державні соціальні гарантії як системне соціально-правове явище / Л. П. Шумна // Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина // Тези доп. Міжнародної

науково-практичної конференції молодих вчених та студентів (м. Чернігів, 22-23 травня 2014 р.). – Чернігів : «Десна Поліграф», 2014. – С.10-15.

65. Шумна Л. П. Організаційно-правові форми соціального забезпечення / Л. П. Шумна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. – 2014. – Вип. 24, т.2. – С. 205-208.

66. Шумна Л. П. Право на соціальну підтримку і гарантії його реалізації в умовах ринкової економіки : монографія / Л. П. Шумна / Чернігів. : Чернігівський нац. техн. ун-т, 2014. – С. 132-160.

67. Шумна Л. П. Страхові внески за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: поняття та їх значення для соціального забезпечення / Л. П. Шумна // Підприємництво, господарство і право. – 2005. № 6. – С. 64–66.

68. Юшко А. М., Швець Н. М. Міжнародні соціальні стандарти : навч. посіб. / А. М. Юшко, Н. М. Швець; за заг. ред. В. В. Жернакова. – Х. : Нац. ун-т «Юрид. акад.. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. – С. 7-17.

69. Якубенко В. Напрями підвищення ефективності реалізації принципів соціальної держави / В. Якубенко // Українське право: Наук.-практ. часоп. – К.: Укр. Правнича Фундація, 2003. – № 1(16). – С. 100–106.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття «соціальна держава», її основні ознаки. Моделі соціальної держави.
2. Детермінація понять «соціальна сфера» та «соціальна політика».
3. Моделі соціальної політики соціальної держави.
4. Поняття «соціальне забезпечення», його основні елементи, основні соціальні зобов'язання держави в сфері соціального забезпечення.
5. Економічна та правова концепції соціального забезпечення.
6. Суть економічної, демографічної, соціальної та політичної функцій функцій соціального забезпечення.
7. Моделі світових систем соціального забезпечення.
8. Організаційно-правова форма соціального забезпечення, її основні ознаки. Співвідношення організаційно-правових форм та видів соціального забезпечення.
9. Види організаційно-правових форм соціального забезпечення. Джерела фінансування як критерій розмежування організаційно-правових форм соціального забезпечення.
10. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування та їх характеристика.
11. Види недержавного соціального забезпечення та їх характеристика.
12. Поняття «державні соціальні стандарти», мета та принципи їх формування.
13. Складові державних соціальних стандартів та критерії класифікації державних соціальних стандартів?
14. Поняття «прожитковий мінімум», порядок його розрахунку та затвердження його розміру.
15. Державні соціальні гарантії, їх види.
16. Порядок проведення моніторингу застосування державних соціальних стандартів.
17. Поняття "соціальний ризик", його ознаки.
18. Класифікація соціальних ризиків з огляду на організаційно-правові форми соціального забезпечення та за змістом.
19. Непрацевдатність як соціальний ризик.
20. Поняття "стійка непрацевдатність".
21. Підстави для встановлення I, II і III групи інвалідності.
22. Нещасний випадок на виробництві.
23. Тимчасова непрацевдатність, класифікація підстав, що зумовлюють тимчасову непрацевдатність громадянина.

24. Поняття "безробіття", "часткове безробіття", порядок визнання громадянина безробітним.
25. Характеристика сутності соціальних ризиків "втрата годувальника", "малозабезпеченість".
26. Державні органи законодавчої та виконавчої влади та їхні функції з соціального забезпечення.
27. Поняття і види страхового стажу, порядок встановлення страхового стажу, порядок обчислення і підтвердження страхового стажу.
28. Загальний порядок обчислення, призначення, перерахунку та виплати пенсій.
29. Пенсії за віком. Порядок обчислення розміру пенсій за віком.
30. Пенсії по інвалідності. Порядок та особливості процедури призначення пенсії по інвалідності в солідарній пенсійній системі.
31. Пенсії по втраті годувальника. Порядок та особливості процедури призначення та виплати пенсії в разі втрати годувальника.
32. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
33. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію та інвалідам.
34. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.
35. Умови та порядок призначення державної соціальної одноразової допомоги при народженні дитини.
36. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.
37. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги на дітей, які перебувають під опікою і піклуванням.
38. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги на дітей одиноких матерям.
39. Умови та порядок призначення державної соціальної допомоги дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства.
40. Умови та порядок призначення субсидії на оплату житлово-комунальних послуг.
41. Система медико-реабілітаційних, транспортних, житлових, побутових, трудових пільг, яка діє в Україні.
42. Система соціальних пільг інвалідам.
43. Система соціальних пільг ветеранам праці.
44. Система соціальних пільг особам похилого віку,
45. Система соціальних пільг ветеранам війни.
46. Система соціальних пільг особам, які постраждали внаслідок нацистських переслідувань.
47. Система соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.
48. Система соціального захисту біженців.
49. Система соціального захисту жертв політичних репресій.
50. Соціальне обслуговування як вид соціального забезпечення.